

Carlo Maria
MARTINI

SŁOWA
dla życia

Przekład
Zbigniew Kasprzyk

Wydawnictwo WAM ■ Księża Jezuiti
Kraków 2015

WPROWADZENIE

Każdego dnia wypowiadamy, słyszymy i czytamy wiele słów. Czujemy jednak, że niektóre z nich w szczególny sposób dotykają naszego wnętrza, są źródłem radości i pocieszenia, skłaniają do refleksji nad sensem życia, pomagają wyrazić uczucia, stany duszy, nadzieje i pragnienia. Wszystkie te ważne słowa, które nadają znaczenie naszej codzienności, są odbiciem jedyne Słowa, jakie zostało nam dane, abyśmy stali się „nowymi stworzeniami”, dziećmi Bożymi.

Kościół ma szczególną świadomość, że „Słowo Boże nieustannie go rodzi i powołuje. Dlatego, aby móc je głosić z miłością i z mocą, najpierw nieustannie i «pobożnie go słucha» (...), przyjmuje je z ufnością, naśladując Maryję, która słucha Słowa i nim żyje”¹. W ten nurt wpisuje się także nauczanie kardynała Carla Marii Martiniego, wielkiego propagatora metody *lectio divina*.

¹ XII Zwyczajne Zgromadzenie Synodu Biskupów, *Słowo Boże w życiu i misji Kościoła. Lineamenta*, 25 marca 2007, nr 18.

W latach 2008-2009 kardynał aż siedemnaście razy spotkał się z kapłanami diecezji mediolańskiej. Podczas rekolekcji przedstawiał im swoje komentarze do fragmentów Ewangelii, które dla nas są okazją do refleksji nad najważniejszymi wątkami życia zgodnego ze Słowem Bożym.

Podczas każdego spotkania kardynał Martini dawał wyraz swojemu wzruszeniu i wdzięczności: „Czuję głęboką radość, a jednocześnie niepokój. Czuję radość, ponieważ mogę ponownie zobaczyć się z wami, którzy – używając słów Jezusa – wytrwaliście przy mnie w moich przeciwnościach przez dwadzieścia dwa lata. Spotykam się więc z wami ponownie, ale przecież widzę też młodych, którzy zaczynają swoją posługę (...). A czuję niepokój, ponieważ – jak pisze św. Paweł w Pierwszym Liście do Koryntian – stoję przed wami w słabości i w bojaźni, z wielkim drżeniem”.

Choć życie Kościoła podsuwa wiele tematów, które można by poruszyć podczas tych spotkań (Rok Świętego Pawła: 28 czerwca 2008 – 29 czerwca 2009; synod biskupów na temat Słowo Boże w życiu i misji Kościoła: 5-26 października 2008; Rok Kapłański: 19 czerwca 2009 – 11 czerwca 2010; takie wydarzenia z życia diecezji, jak zgromadzenie synodalne duchowieństwa uwzględniające wytyczne arcybiskupa Dionigi Tettamanziego

na rok 2009-2010), to kardynał Martini „pozostaje wierny starożytnemu zwyczajowi” czerpania natchnienia oraz tematu do rozważań z fragmentu Ewangelii na dany dzień. Wychodzi on bowiem z założenia, że „skoro w liturgii przedstawiany jest taki, a nie inny fragment, to na pewno można z niego wyciągnąć jakąś naukę”.

Kardynał Martini daje tym samym świadectwo bezwarunkowej miłości do Słowa, do Kościoła oraz ludzi, którzy zostali wezwani, aby w pełni przeżywać swoje powołanie. Nie po raz pierwszy miłość ta okazuje się cenną lekcją życia dla kapłanów. Jest ona także drogowskazem dla każdego człowieka dobrej woli, który odnajdzie w niniejszej książce zachętę, aby zastanowić się nad sensem swoich wyborów; odnajdzie w niej słowa na życie.

Metoda *lectio divina*

Każde spotkanie z tekstem Pisma Świętego składa się z trzech etapów (kroków) właściwych dla metody *lectio divina*: *lectio*, *meditatio* i *contemplatio*. Pierwszy etap, *lectio*, podczas którego zajmujemy się lekturą tekstu biblijnego, ma na celu zapoznanie nas ze strukturą tego fragmentu, jego kluczowymi słowami, związkami i odniesieniami,

jak również umiejscowienie go w szerszym kontekście. Chodzi o nowe, pogłębione odczytanie znanego tekstu, które ma nam ukazać pełnię jego oddziaływania dziś.

Następnym etapem jest *meditatio*, podczas którego zastanawiamy się nad trwałymi wartościami tekstu. Jakie przesłanie jest w nim zawarte? Jakie znaczenie mają te słowa dla nas, ludzi współczesnych? Czy możemy powiedzieć, że w jakimś sensie są dla nas objawieniem?

Contemplatio to czas osobistej rozmowy z Jezusem, Maryją, ze świętymi i z samym Bogiem, podczas której staramy się usłyszeć, co mają nam oni do powiedzenia na temat przeżywanych przez nas doświadczeń. Podczas *contemplatio* odpowiadamy na natchnienia Jezusa, z którym rozmawiamy jak z przyjacielem. Ten sposób modlitwy jest w szczególności propagowany w Kościele od II Soboru Watykańskiego. Został on doceniony przez papieża Pawła VI i Jana Pawła II, a ostatnio także podczas wspomnianego wyżej synodu na temat Słowa Bożego.